

## Με τη Σουζάνα

Μια ιστορία του Άρη Μαραγκόπουλου



A'

Το περσινό καλοκαίρι το πέρασα δύσκολα, είχα ένα σωρό ταλαιπωρίες. Αιτία μια ιστορία μ' ένα φλογισμένο κορίτσι που μου άρεσε. Είχε γνωρίσει κάποιον νεότερό μου, και καθώς ήταν φυσικό, τώρα διέθετε λιγότερο χρόνο σ' εμένα. Μέσα στην όλη σύγχυση είχα και κάποια στενοχώρια, επειδή τώρα ίσα-ίσα είχα μεγαλύτερη ανάγκη να τη βλέπω, αφού καταλάβαινα ότι πρέπει να τελειώνω γρήγορα αυτό που πίστεψα ότι είχα αρχίσει μαζί της.

Δεν είμαι από τους ανθρώπους που το βάζουν κάτω εύκολα. Σε παρόμοιες δυσκολίες έχω ασκήσει τον εαυτό μου να βρίσκεται σε εγρήγορση, να περιμένει τα σημάδια, ό,τι θέλει συμβεί, να το ακολουθήσει τυφλά, πειθήνια. Όποιος αδιαφορεί για τα σημάδια της ζωής προχωράει σαν τον τυφλό.

Ένα βράδυ στις αρχές Αυγούστου, καθώς είχα πάρει άσκοπα τους δρόμους με το αυτοκίνητο, ξαναγύρισε στο μυαλό μου μια μνήμη με όλες τις λεπτομέρειες, μια άλλη ιστορία, που είχα ζήσει λίγες ημέρες πρωτύτερα, στη διάρκεια μιας ευχάριστης ενόρασης. Στην αρχή δεν της έδωσα σημασία. Βλέπω καθημερινά ένα σωρό πράγματα. Η ενόραση αυτή, με δύο άγνωστα πρόσωπα, που όμως μου είχαν εμφανιστεί με χαραγμένα τα ονόματά τους στο κατώφλι του μυαλού μου, τώρα, άγνωστο γιατί, αποκτούσε κάποιο νόημα, με ανακούφιζε, μου έδινε δύναμη να προχωρήσω. Πιστεύω στα σημάδια.

Ιδού τι ακριβώς είχα οραματιστεί στη διάρκεια εκείνης της ρέμβης: Είναι αυγουστιάτικο βράδυ, δίχως φεγγάρι. Ο Φρίντριχ, νεαρός γερμανός τουρίστας, καταφθάνει με πτήση τσάρτερ στην Ελλάδα. Κάνει πνιγηρή ζέστη, ποθεί το ίδιο εκείνο βράδυ τη θάλασσα. Το δεύτερο λεωφορείο που παίρνει, με σκοπό ένα κάμπινγκ, τον οδηγεί σ' ένα μέρος γεμάτο μπιστόνια, βρίσκεται κάπου κοντά στον Μαραθώνα, στο παραλιακό χωριό πέρα από τη Νέα Μάκρη.

Ο Φρίντριχ, που είναι είκοσι χρονών, προχωράει διστακτικά μέσα στο σκοτάδι, βλέπει αμυδρά το τοπίο, το μυαλό του είναι φορτωμένο ακόμα με τις γερμανικές του κρυστάλλινες εικόνες, του αρέσει αυτή η ελαφριά καλοκαιρινή υγρασία, αφήνει κάποια στιγμή, χωρίς να το καταλάβει, τον κεντρικό δρόμο, στρίβει στά τυφλά, χώνεται σ' ένα τσιμεντένιο δρομάκι, απ' αυτά που στρώθηκαν με τόσους κόπους, μετά από χιλιάδες ίσως όνειρα και συζητήσεις των εξωραϊστικών συλλόγων του 1960 (αχ! οι παραθεριστές, οι παραθεριστές του εξήντα, με τα Όπελ, τα Σκόντα, και τα Πεζό τους!) – το δρομάκι είναι λίγο ανηφορικό, αλλά ο Φρίντριχ είναι σε διακοπές, δεν βιάζεται, είναι λίγο κουρασμένος, αλλά δεν βιάζεται, θα βρει κάτι, κάπου να ξαπλώσει, ησυχία στους κήπους δεξιά κι αριστερά, εδώ δεν έχουν πολλά σκυλιά, πρώτη ημέρα των διακοπών, κι αυτή η υγρασία που οσφραίνεται σίγουρα ist Griechenland. Διαβάζει στην μπλε ταμπέλα: Το Marathon Camping, θυμάται απ' το σχολείο την ιστορία με τους Πέρσες. Νιώθει απροστάτευτος, λιγάκι φοβισμένος.

– Σαν τι άλλο είδα τότε:

Στον Μαραθώνα, παραθερίζει κάθε καλοκαίρι από τότε που θυμάται τον εαυτό της, η Μαρία, με τους γονείς της, είναι στα δεκαεννιά της και τους σιχαίνεται τους γονείς της, τουλάχιστον αυτό ομολογεί στις φίλες της, οι καημένοι οι γονείς νομίζουν, όπως όλοι οι γονείς, ότι τους αγαπάει, αλλά αυτή ποτέ δεν έμαθε τίποτα για εκείνους κι ούτε μάλλον θα μάθει ποτέ. Δεν προλαβαίνει. Αυτή είναι η δυστυχία του πράγματος σήμερα.

– Τι ήταν αυτή η ημέρα, τι έκανε η Μαρία σήμερα:

Τίποτε απολύτως. Αυτή τη λεπτομέρεια δεν μπορούσα να τη διακρίνω καλά μέσα στην αχλύ της ενόρασής μου: ένα παιδί μόνον έβλεπα, ένα κορίτσι που προχωρούσε λίγο αφρόντιστα, βράδυ, έχοντας λιγάκι πει στο εφηβικό μπαρ της θλιβερής παραλίας των παραθεριστών, τίποτε άλλο.

Έξω απ' τη σιδερένια καγκελόπορτα του σπιτιού της, ένα άλλο παιδί σαν αυτήν, ένα ξανθό παιδί, κάθεται ανακούρκουδα, δίπλα στο σακκιδιό του, δείχνει κάπως βαριεστισμένο.

Κοιτάχτηκαν πολύ, πάρα πολύ. Υπήρχε το ανθρώπινο είδος όπως το φαντάζονταν όταν ήταν πιο μικροί, έτσι περίπου ένιωθαν, ήταν οι δυο τους, μέσα στη νύχτα του άθλιου παραθερισμού, αυτός ο ξένος, η Μαρία, μόνοι κατάμονοι στον κόσμο, ευτυχισμένοι κάπως, μ' αυτό το αναπάντεχο δώρο της ελευθερίας και της πλήξης, που οι περισσότεροι δεν νιώσατε ποτέ, ούτε στα χίλια εννιακόσια εξήντα ούτε στα χίλια εννιακόσια εβδομήντα, ούτε αργότερα, ποτέ.

Η Μαρία καθυστερεί να μπει στο σπίτι της, αποφεύγει και ν' αγγίξει την αυλόπορτα, πολύ γρήγορα βρίσκεται καθισμένη δίπλα στον ξένο, να κοιτάζει μαζί του τα άστρα, τώρα κάνει κάτι με νόημα, κοιτάζει με απορία τα θαυμάσια καλοκαιρινά άστρα, δεν είναι πια μόνη της στο απέραντο σύμπαν.

Χτίζουν τα σπίτια από πολύ παλιά, για να προφυλαχτούν από το κρύο, τον αέρα κι από τους άλλους (προπάντων από τους άλλους), αλλά η Μαρία δεν ξέρει τι σημαίνει να χτίζεις ένα σπίτι, να μαζεύεις χρόνια τα λεφτά, να κάνεις χίλιες δυο μικροπονηριές, μικροκλοπές, να βασανίζεις την ψυχή σου, να το παρακολουθείς με αγωνία να στήνεται και τα λοιπά. Όταν έριχναν τα θεμέλια στον Μαραθώνα, στα χίλια εννιακόσια ογδόντα τρία, εκείνη ήταν μόλις δύο χρονών. Αυτή τη στιγμή πιστεύει βαθιά πως το σπίτι αυτό δεν της χρησιμεύει σε τίποτε, δεν έχει ανάγκη να προφυλαχτεί, θέλει απλώς να φύγει, να χαθεί μακριά απ' αυτά τα σπίτια, να καταλάβει τι ακριβώς συμβαίνει, τι δεν πάει καλά, αν είναι δυνατόν να το καταλάβει μόνη της, χωρίς κανέναν μεγάλο, χωρίς πολλά.

Κάνει τότε κάτι πολύ αυθόρμητο: δίνει στο άγνωστο γερμανόπαιδο το κλειδί να μπει στο σπίτι. Τόση ώρα δεν είχαν φλυαρήσει τις κουβέντες της ηλικίας τους, τους φαινόταν απολύτως φυσικό που βρίσκονταν μαζί εκεί, του έδωσε το κλειδί, έπρεπε να βρει μόνος του το δωμάτιό της, να ξαπλώσει και να την περιμένει, αυτό μισοκατάλαβε ο Φρίντριχ με τα σπασμένα της αγγλικά, ζαλισμένος λίγο κι απ' τις βραδυνές οσμές γιασεμί, νυχτολούλουδο κ.λπ., άνοιξε προσεκτικά τη σιδερένια πόρτα του κήπου. Ήταν αργά, το σπίτι κοιμόταν.

Ο Φρίντριχ είχε μονομιάζ, και ως δια μαγείας, πιστέψει σ' αυτό το αναπάντεχο κορίτσι, του άρεσε που πρώτη του νύχτα στην Ελλάδα θα ξεκούραζε το ζαλισμένο του κεφάλι σε μια κοριτσίστικη ελληνική κοιλιά.

Η Μαρία άφησε να περάσει λίγη ώρα. Συνέχισε να κάθεται στο πεζούλι της εξώπορτας, σαν αποσβολωμένη από τ' άστρα, μέχρι που πέρασε η ώρα, πήγε πολύ αργά. Πώς θα μπω πάλι μέσα, πώς θα τους νιώσω, πώς θα μυρίσω σπίτι, άμα μπω θ' ανοίξω το παράθυρο να μπει λίγος απ' αυτόν τον γλυκό ουρανό, μπαίνω, τώρα μπαίνω μέσα, θα τυλιχτώ σ' αυτό το μαυρομπλέ σκοτάδι, θέλω να έχει τίποτα γλυκερές νοσταλγίες το ραδιόφωνο, κανέναν Τιμ Μπάκλεϊ, κανένα τέτοιο –πφφ!! ακόμα βρωμάει μεσημεριανό ψάρι η κουζίνα.

Ένα μικρό βήμα της Μαρίας μέχρι τη λεκάνη στην τουαλέτα, ένα μεγάλο βήμα για την ανθρωπότητα, καθώς από τα ανοιχτά της πόδια ρέουν οι ζεστοί, μαζεμένοι χυμοί της βραδυάς που πρέπει πια να αποβάλλει, τώρα που το κορμί της διαπέρασαν τα άστρα. Ξαφνικά αντικρύζει στο κρεβάτι της– παραλίγο να τρομάξει, αλλά πώς να τρομάξει μ' αυτό το ξανθό παιδάκι που κοιμάται ήρεμα, σαν παιδάκι, στο κρεβάτι της, μα αυτό είναι ένα μεγάλο παιδί, ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΞΑΝΘΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ ΜΟΥ!!!

Θυμάται, επειδή προς στιγμήν είχε ξεχάσει. Πλησιάζει, σκύβει, γονατίζει. Βρίσκεται, μικρή ετρουσκική θεότητα, εμπρός στο ιερό. Γονατίζει ευλαβικά. Δεν πρέπει να ξυπνήσει αυτό το αρχαίο παιδί με τα καθαρά μπλουτζίνς και την πολύχρωμη φανέλα που γράφει *Genova 2001: Hasta la Victoria*, είναι ένα θαυμάσιο αγόρι, είναι ο ωραίος κοιμώμενος του Μαραθώνα, δεν ξέρει από πού ήρθε, δεν τη νοιάζει.

Στέκεται τώρα από πάνω του, σκύβει λίγο σαν να τον προσκυνάει, μάλλον τον μυρίζει, θα δω με την ησυχία μου ένα καυλί να κοιμάται, θα τον φιλήσω προσεκτικά, σαν μια μεγάλη κούκλα, τι άλλο να του κάνω. (Τα μικρά κορίτσια εμπρός στους άντρες παριστάνουν πάντα τις ώριμες γυναίκες.)

Πρώτα θα βάλω μουσική, σέρνεται μέχρι το μηχάνημα και βάζει αυτό το παλαιό τραγούδι των γονιών της, που δεν αρέσει πολύ στα συνομήλικά της παιδιά, αλλά εκείνης της αρέσει. Χαράζει, αρχίζει απέξω το μαυρομπλέ να γίνεται πικρό γκρι μοβ, καθώς πολύ σιγά το ηχείο πλημμυρίζει το μικρό δωμάτιο με τη *Susanne*: απ' το παράθυρο διακρίνει κανείς τη μακρινή Οτάβα, ένα μπαρ με τους τελευταίους μεθυσμένους που σκουντουφλάνε στο χιόνι· τη Βαλέντσια, πολύ πρωί, την ώρα που φέρνουν τα ψάρια και τα χορταρικά στη Mercado Central μαζί και τους νοτισμένους κήπους των παλαιών σπιτιών εκείνων που ακόμα διαθέτουν κήπο· χαράζει στα συνοριακά σταθμαρχεία την ώρα που αλλάζουν οι βάρδιες, στα νοσοκομεία, καθώς οι νοσοκόμες εισβάλλουν αποφασιστικές στα άγουρα δωμάτια, στα πρωινά καφεενεία, λίγο πριν φύγουν οι καταφρονημένοι πρόσφυγες για τη δουλειά – *αχ! Susanne and you think may be you'll trust him*, χαράζει σαν Μαραθώνας στο δωμάτιο της Μαρίας, κι αυτός ο άθλιος, ο γκρι μοβ και γκρι μπλε ουρανός, να σε παίρνει και να μη σ' αφήνει.

Μόλις τελειώνει το *Susanne* τρέχει και το βάζει από την αρχή, ελάχιστα πιο δυνατά, σέρνεται μετά στο κρεβάτι, γονατιστή πάντα εμπρός σ' αυτή τη μικρή θεότητα που αποκαλύφθηκε ως Φρίντριχ, ή Ωραίος Κοιμώμενος του Μαραθώνα, τον αγγίζει λίγο στο γόνατο και μετά παίζει τα δάχτυλά της ελαφρά στην κοιλιά του, έτσι όπως έκανε πριν κάποια λίγα χρόνια με τις κούκλες της, που υποχρεωνόταν να τις γδύνει, μετά να τις ντύνει, κάμποσες φορές ξανά την ίδια ιεροτελεστία, που της δίδασκε την αναπόφευκτη σκληρότητα της ζωής, τους μιλούσε κιόλας, όπως όλα τα παιδιά πριν μάθουν τον φόβο, σούβλιζε μετά με το δάχτυλό της το ντυμένο σωματάκι, ειδικά εκείνη με το λαστιχένιο σώμα, τη μάλαζε σαν να ήταν από ζύμη, την παίδευε, μετά την κρατούσε σφιχτά απ' τα χέρια και τα πόδια, πλησιάζε τότε το πρόσωπό της πολύ κοντά, ήθελε οπωσδήποτε να διαβάσει κάτι στα μάτια της, αλλά το άφωνο λαστιχένιο σωματάκι μόνο πονούσε και έτρεμε, έτρεμε απ' αυτό το σφίξιμο, δεν μπορούσε να πει κάτι συγκεκριμένο στη Μαρία.

Αλλά αυτή εδώ η κούκλα είναι ζωντανή, έχει φωνή, κάτι θα αρθρώσει, δεν μπορεί, και η Μαρία, που είναι ακόμα παιδάκι, χαϊδεύει την κούκλα της απαλά, ανασηκώνει λίγο τη μπλούζα με το *Genova 2001: Hasta la Victoria*, πλησιάζει προσεκτικά τις ρόγες του, με το δάχτυλό της

επαναλαμβάνει το σχήμα τους σε ομόκεντρα κυκλάκια γύρω τους, τις πιέζει ελαφρά, απότομα απομακρύνει τα δάχτυλά της, σαν να τη χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα, κεραυνόπληκτη, σαν αλλοίθωρη ή αλλοπαρμένη, τον κοιτάζει. Το κάτω της χέιλι τρεμουλιάζει.

Θέλει ξανά και ξανά το τραγούδι. Άλλη μια φορά η αρχαία μουσική του *Susanne* να ησυχάσει τον καημό της, να μιλήσει αντί για εκείνην. Το εφαρμοστό της μπλουζάκι, όπως σηκώνεται όρθια για να ξαναβάλει τον δίσκο, αφήνει μισόγυμνη την κοιλιά της. Από τις πρώτες κιόλας νότες λικνίζεται στο ρυθμό του τραγουδιού ενώ αγγίζει προστατευτικά την κοιλιά της – όπως θα φρόντιζε ένα μωρό. Βγάζει βιαστικά τη στενόχωρη μπλούζα της, για να γνωρίσει καλύτερα τον ομφαλό τής γης, θα πρέπει κανονικά, τώρα που αυτό το μισοναρκωμένο σώμα δίπλα της επηρεάζει την ατμόσφαιρα και μεταδίδει τη Γνώση, να μάθει, να μάθει, να μάθει, πριν είναι πολύ αργά.

Τώρα, ναι, τώρα κινείται μαζί με όλο το σύμπαν, μαθαίνει.

Κι ενώ ο μπαμπάς, η μαμά κι η μικρή ανύποπτη αδελφούλα της κοιμούνται τον ύπνο του δικαίου στα μέσα δωμάτια, αυτή αναρριγεί στον ρυθμό του *Susanne*, παρασύρεται από τη θερμή αντρική φωνή, η ματιά της αγριεύει λίγο, καθώς περιστρέφονται άταχτα γύρω της, στο ρυθμό της μπαλάντας, τα άσπρα σεντόνια, τα λινά της παπούτσια, τα βιβλία, η παλιά της κούκλα πάνω στο ράφι, το σώμα του ωραίου κοιμώμενου – δείχνει αγριεμένη, όπως μας φαίνονταν άγριοι (στα παλιά ντοκιμαντέρ) οι χορευτές που ξεκινούσαν στα βάθη της Αφρικής για το κυνήγι, όπως είμασταν κάποτε κι εμείς – πολύ πριν ξυπνήσουμε σ' αυτόν τον αχάριστο κόσμο. Άγρια, η χαριτωμένη Μαρία, διαπλέει την υπόκωφη βουή του δωματίου της καταλαβαίνοντας πως δεν της μένει παρά:

Να την πάρει η Σουζάνα  
στο σπίτι της κοντά στο ποτάμι,  
ν' ακούει μαζί της τις βάρκες που κυλάνε,  
θα τα καταφέρει να περάσει κοντά της τη νύχτα.

Το ξέρει καλά πως τώρα κάνει σαν τρελή,  
γι' αυτό εκείνος την ακολούθησε,  
τσάι απ' τη μακρινή Κίνα του πρόσφερε  
και πορτοκάλια.

Εκείνος θέλει να της πει, δεν έχει αγάπη,  
όχι, είναι άδειος απ' αυτό,  
δεν έχει τίποτα να της δώσει.  
Κι αυτή τον βαφτίζει στα κύματά της,  
αφήνει το ποτάμι ν' απαντήσει πως αυτός  
ήταν πάντα ο εραστής της,  
και πάλι τρελαίνεται,  
και θέλει να ταξιδέψει μαζί του,  
να ταξιδέψει στα τυφλά.

Γιατί το ξέρει, το ξέρει καλά,  
πως μπορεί να του έχει εμπιστοσύνη,

αφού άγγιξε το άπραγο σώμα της  
με το αθώο μυαλό του...

Τώρα πώς πετάνε γύρω της τόσα αγριοπερίστερα και κάτω κοιτάζει είναι αυτή η τυνηζιάνικη έρημο κι άλλα πουλιά, αυτή πάντως πετάει και πώς τρέχουν τώρα πώς αναδεδούνται ανάμεσα από θάμνους, πώς μπερδεύονται σε κλαδιά και πώς καταφέρνουν να ξεφεύγουν πάλι ανάμεσα στους ίδιους αυτούς σκονισμένους θάμνους της ερήμου, πώς χτυπάνε έτσι τις φτερούγες τους, μα τί συμβαίνει τώρα λοιπόν, κάπου στη σκόνη αναδεδούνται άλλα μικρά νεογέννητα πουλιά που τιτιβίζουν τρομαγμένα, και φυσάει άνεμος, σηκώνεται η άμμος, θάμνοι, άνεμος, γλυκό μου κορμί, σκέφτεται η Μαρία δίπλα στον Φρίντριχ, και καθώς το σκέφτεται του το ψιθυρίζει κιόλας, «γλυκό μου κορμί», θάμνοι, πέλματα στην άμμο, το κάτω μέρος ενός εξασκημένου ξερακιανού ποδιού χωρίς ηλικία, ανάγλυφο πέλμα και άμμος και περιστέρια αναδεδούνται επάνω του, αυτό είναι τα μάτια του, κι αυτό είναι τα κλειστά του βλέφαρα, η μικρή του ανάσα στο στήθος, και τα ξεραμένα του χείλη κι η υγρή ζέστη και τι να θέλει τώρα από μένα, να γαμήσει, και τα δάχτυλα των χεριών του σπάνε μικρά κλαράκια καθώς πέλμα παιδιού, κάνουν κριτς τα κλαράκια, πονάει λίγο το παιδικό ποδαράκι, τα δάχτυλά του είναι χωμένα στην άμμο, είναι ένας Γκάλιβερ ξαπλωμένος στο κρεβάτι μου, είμαι έτοιμη να τον φιλήσω, τώρα, είμαι έτοιμη από καιρό, με αγαπάω και είμαι έτοιμη, ναι! να αγγίξω αυτό το ξαφνικό αναπάντεχο σώμα του άλλου, καιρό τώρα δεν κάνω τίποτα άλλο, ετοιμάζομαι, σκέφτομαι, περιμένω, ναι! ήξερα πως θά'ρθει οπωσδήποτε, σώμα του άγνωστου ζώου με τη δική του, την ξένη για μένα ζωή, από άλλο γένος, με άγνωστη μυρωδιά, που όμως θα μου αρέσει εμένα, θα μου αρέσουν και όλες οι γλυκές πίκρες που θα μου φορτώσει αργά ή γρήγορα, όπως σ' όλα τα μυθιστορήματα –όλα τα μυθιστορήματα δεν το λένε;– στο τέλος ό,τι και να κάνεις έρχεται η πίκρα, αλλά τώρα, ναι! τώρα δεν με νοιάζει, τώρα τον θέλω!

Χάραξε για τα καλά στον Μαραθώνα, αλλά έχει ελαφριά συννεφιά. Δεν είναι κι άσχημα, σκέφτεται η Μαρία καθώς ιδρώνει ακόμα πάνω στην πλάτη του γερμανικού της αλόγου, καθώς τρέχει μαζί του λίγο μακρύτερα απ' τους γονείς της που θα ξυπνήσουν σε λιγάκι – αν ξυπνήσουν ποτέ από τον λήθαργο στον οποίο τους καταδίκασε.

Ξαναφέρνω στο νου αυτή την τελευταία εικόνα. Θυμάμαι ένα δωμάτιο με απαλό γαλακτώδες φως, και δύο σφιχταγκαλιασμένους ανθρώπους. Στο ίδιο σπίτι υπάρχουν κι άλλοι άνθρωποι που αισθάνομαι ότι θα αναστατωθούν από τις περιπτώξεις του Φρίντριχ και της Μαρίας. Ακόμα και η μικρή της αδερφή, η δωδεκάχρονη αδερφή της τι θα σκεφτεί άραγε όταν ξυπνήσει, ίσως να ζηλέψει.

Κάπως έτσι τα είχα δει σ' εκείνη τη γλυκειά ενόραση, κι ύστερα ξαφνικά, σαν αστραπή, τους είδα πάλι: σ' ένα ξενοδοχείο, σε μια ξένη πόλη. Έδειχναν σαν κυνηγημένοι, σαν να κρύβονται...

ΜΑΣ ΚΥΝΗΓΑΝΕ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΟΧΑ! ούρλιαξε ξαφνικά στις οκτώ το πρωί η Μαργαρίτα. Πετάχτηκε αναμαλλιασμένη από τον εφιάλτη ενός κουρασμένου, αβάσταγου, ύπνου και ρίχτηκε στο διπλανό κρεβάτι, ενός μισοκοιμισμένου και μισοτρομαγμένου νεαρούλη, ο οποίος, απ' ότι καταλάβαινα, δεν βιαζόταν να ερμηνεύσει τις βαθύτερες προθέσεις της φίλης του. Προτιμούσε ν' αφεθεί αμίλητος στα αρπαχτικά της χάδια.

Είχε περάσει όλος ο Ιούλιος δίχως να συναντηθώ ούτε μια φορά με τη Μαργαρίτα. Ήξερα πως οι γονείς της έλειπαν διακοπές όλο το καλοκαίρι στο εξοχικό τους· όποτε την καλούσα στο τηλέφωνο, ήταν αδύνατον να την πετύχω, την είχε καταπιεί η γη. Υποψιαζόμουν πως είχε φύγει κι αυτή διακοπές με τον καινούργιο της φίλο. Λίγες ημέρες μετά το περιστατικό της ενόρασης που διηγήθηκα, την ανακάλυψα στην εθνική οδό, σ' ένα άθλιο βαν με γερμανική πινακίδα, που οδηγούσε ένας ξανθοπός νεαρός. Βρέθηκα στο πλάι τους καθώς πήγα να τους προσπεράσω, εκείνη δεν με πρόσεξε, κι έτσι, μόλις την είδα, έκοψα ταχύτητα και έμεινα ακριβώς πίσω τους. Κατάπληκτος με τη διαβολεμένη μου τύχη, ευχαριστημένος κιόλας, επειδή επιβεβαίωνα τη θεωρία μου με τα «σημάδια», τους ακολούθησα κρυφά.

Καθώς παρακολουθούσα το αυτοκίνητό τους να προπορεύεται ασθμαίνοντας, σκεφτόμουν πολύ σοβαρά ότι εκείνη η μικρή Μαρία κι ο Φρίντριχ, δεν ήταν φαντάσματα του μυαλού μου, είχαν υπάρξει πολλές Μαρίες στο παρελθόν με την ίδια τύχη, πολλοί Φρίντριχ, και τώρα η Μαργαρίτα με τον δικό της ξένο, που το όνομά του αγνοούσα, ουσιαστικά επαναλάμβανε το προαιώνιο παραμύθι της ελευθερίας, της μοναξιάς, και της αχαριστίας. Είμαστε όλοι τόσο απελπιστικά ίδιοι! συμπεράνα ξαφνικά. Συλλογιζόμουν για πρώτη φορά ότι η μικρή μου φίλη δεν διέφερε και τόσο απ' τον υπόλοιπο κόσμο· ήταν απλώς μια ωραία κοπέλα σαν τόσες και τόσες που βρέθηκαν στο δρόμο μου. Αύριο θα έβρισκα μιαν άλλη, το ίδιο λαχταριστή, που θα έφευγε από κάποιον άλλο για να πέσει εξίσου φλογισμένη στην αγκαλιά μου. Τι Μαργαρίτα, τι Μαρία, τι Σουζάνα.

Αυτή η ανακουφιστική σκέψη με οδήγησε σε μια δεύτερη: μήπως τελικά αυτή η ενόραση ήταν μια προειδοποίηση που τώρα αποκτούσε το νόημά της; Η εμπειρία αυτή, με τη συνάντηση δύο αγνώστων προσώπων στους αντίποδες του Νου μου, έξω από τον πραγματικό χρόνο, είχε διαποτίσει (καθώς επανερχόταν περιοδικά στη μνήμη μου) όλες μου τις αισθήσεις, και τώρα, εμπρός στο «σημάδι» της εθνικής οδού, διαισθανόμουν την παρουσία της Γνώσεως. Μια ενδόμυχη φωνή μου ψιθύριζε: αυτό που συνέβη πριν από λίγο καιρό στο Νου σου, στις άγνωστες περιοχές της ψυχής σου, είναι αυτό που συμβαίνει τώρα. Ανατρίχιασα, στο μέτωπό μου αισθάνθηκα να χαράζεται μια καινούργια ρυτίδα, η ζωή μου προχωρούσε ολόισια θερίζοντας άγουρες γνώσεις κι εγώ, το μόνο που μπορούσα να κάνω, ήταν να την ακολουθώ από πίσω, θαυμάζοντας. Με μια

καθαρότητα, που βαθμιαία γινόταν εναργέστερη, διαισθανόμουν τώρα πώς ένιωσε, τι αισθάνθηκε η μικρή μου φίλη, όταν συνάντησε τον ξένο της: ακριβώς όπως εκείνη η άγνωστη, στη ρέμβη μου με τον Μαραθώνα.

Τους ακολούθησα μέχρι που έφτασαν να καταλύσουν σ' ένα ξενοδοχείο στη Λειβαδιά. Όπως ήταν τρελλαμένοι δεν με κατάλαβαν. Νοίκιασα δωμάτιο στον ίδιο όροφο μ' εκείνους. Δεν μπόρεσα να κοιμηθώ καλά. Πέρασα το βράδυ βλέποντας τσόντες. Μια μοναξιά με χτυπούσε κατακέφαλα. Ξύπνησα πολύ πρωί, από εφιάλτη. Αυτή η παρακολούθηση δεν μου πήγαινε, δεν ήξερα πώς να την χειριστώ. Ετοιμάστηκα να φύγω. Γύρω στις οκτώ, όπως περνούσα έξω από την πόρτα τους, άκουσα την φωνή της: «Μας κυνηγάνε και είναι υπέροχα!» Αυτή η αναπάντεχη κραυγή της φίλης μου με τάραξε λίγο, παραξενεύτηκα, δεν είχα αντιληφθεί ότι «μας» κυνηγούσε κάποιος.

Δεν άντεξα στον πειρασμό να κοιτάξω από την κλειδαρότρυπα. Η φίλη μου έβγαζε αφρούς απ' το στόμα της, σκαρφαλωμένη πάνω στον αγουροξυπνημένο ξένο της, τον πίεζε, τον ζύμωνε, τον τσίμπανε, τον σκαμπίλιζε ελαφρά, τον έβριζε λίγο, τον δάγκωνε αραιά και που, τον φίλαγε σπανιότερα, τον πονούσε ναι, τον πονούσε η μικρή μαινάδα – επειδή αυτός ο κακομοίρης μόρφαινε άσκημα ορισμένες φορές, αλλά τα δεχόταν όλα, κι ο πόνος του, ένα περίεργο πράγμα, είχε κάτι το αθόρυβο· αν ακουγόταν κάτι, αυτό ήταν ο δρόμος από κάτω που ξυπνούσε, με τα πρώτα υπεραστικά λεωφορεία και τους πρώτους αγουροξυπνημένους εργάτες, με τα πρώτα ταξί που ακούνε τις πρωινές εκπομπές στο ραδιόφωνο, με τους πρώτους που ανοίγουν τα μαγαζιά τους, αυτός, μάλλον αυτός ο πόνος ακουγόταν μόνο, και τώρα που το σκέφτομαι, αυτός ο οξύς πόνος έσφαζε τη Μαργαρίτα, που πρώτη μου φορά την αντίκρυζα έτσι αφρισμένη και μανιακή, όλους αυτό μας πονούσε πιο πολύ, το ότι δηλαδή παντού γύρω οι άνθρωποι ξυπνούσαν με θόρυβο απαιτώντας μας ν' ανοίξουμε πρωί-πρωί τα μαγαζιά μαζί τους – κι εμείς ζούσαμε οχρωμένοι στον καταδικό μας κόσμο, στη δική μας ασυλλόγιστη περιπετειούλα.

Πρώτη φορά την έβλεπα έτσι μανιασμένη. Φοβήθηκα μήπως, απ' την πολλή της κάβλα, σκοτώσει τον Αλβανό της (τον πρόδωσαν ένα δυο σπασμένα ελληνικά που πρόλαβε να αρθρώσει). Στο πρόστυχο ροζ και φυσικό τοπίο του επαρχιακού ξενοδοχείου όλα φάνταζαν πιθανά. Πού θα πήγαιναν ύστερα από εδώ. Φοβόμουν στ' αλήθεια μην τον σκοτώσει, τώρα που έφευγαν έτσι τρελαμένοι στο άγνωστο, τώρα που τους «κυνηγούσαν» κιόλας.

Ο νεαρός Αλβανός καθόταν πάντα άπραγος, γελούσε ένα παιδικό γέλιο, θα ήταν γύρω στα είκοσι, τα σαγόνια του ρυτίδιαζαν βαθιά στον παραμικρό μορφασμό, ένα ωραίο μυώδες παιδί. Δεν πολυκαταλάβαινε το βίαιο φέρεμά της – ή δεν του πολυέδινε σημασία.

Εκείνη γρήγορα ξανάγινε τρυφερή, ο βόμβος της αγοράς είχε κάπως κοπάσει από κάτω, κουράστηκε κι αυτή να είναι άγρια, ως φαίνεται δεν της πολυάρεσε έτσι ο εαυτός της, αισθανόταν άβολα, ο Αλβανός έγινε ξανά το αλογάκι της, τώρα τον φιλούσε και του μίλαγε γλυκά: «τώρα», του έλεγε, «που δεν έχω να σκέφτομαι μπαμπά, μαμά και αδελφούλα, έφυγε βέβαια ένα βάρος από



πάνω μου, αλλά ίσως μας κυνηγάνε, πρέπει λίγο να προσέχουμε μέχρι να περάσουμε τα σύνορα, ίσως μας κυνηγάνε...» Κι άρχισε ξανά να τον φιλάει, να του τρίβει με μανία τ' αχαμνά και να τον γεμίζει ακατάσχετα, πρόστυχα γλυκόλογα. Πού και πού μόνο άφηνε ένα γέλιο λίγο υστερικό, λίγο μεγαλίστικο για την ηλικία των είκοσι χρόνων, που το γεννούσε ο πρωτόγνωρος φόβος για το άγνωστο.

Ο Αλβανός, μισοκοιμισμένος μισομαργωμένος, δεν αντιδρούσε, ίσως δεν καταλάβαινε διόλου τον κίνδυνο με την αμεσότητα και την οξύτητα που τον περιέγραφε η Μαργαρίτα. Αυτός έμοιαζε περισσότερο να θέλει να κερδίσει ύπνους χαμένους εδώ και πολύ καιρό. Διπλώθηκε στη στάση του εμβρύου βάζοντας ταυτοχρόνως τα χέρια στ' αυτιά του. Δεν ήθελε ν' ακούει άλλο. Η Μαργαρίτα χαλάρωσε ανάσκελα, με τα μάτια της στηλωμένα στο φυστικό ταβάνι. Σε λίγο ο ύπνος τους ξαναπήρε.

Εγώ έμεινα λίγο ακόμα έξω απ' την πόρτα τους, σαν αόρατος φρουρός, κάπως αμήχανος απ' όσα είχα μόλις κρυφακούσει και είχα δει. Ήξερα σχεδόν όλη την ιστορία, τα είχα «παρακολουθήσει» εξαντλητικά σ' εκείνη τη γλυκειά ενόραση με τον Φρίντριχ και τη Μαρία, μονάχα αυτή τη θλιβερή λεπτομέρεια για το σπίτι της, αυτό μόνον δεν είχα καταλάβει, ότι δηλαδή, με δική της πρωτοβουλία, το κατάκλεψαν, πριν την πάρει μαζί του και φύγουν, οι αθεόφοβοι, μακριά από πατρίδα, σπίτι και οικογένεια.